

**PSİKİYATRİ HASTALIKLARI VE HEMŞİRELİĞİ DERSİNİ ALMADAN
ÖNCE VE ALDIKTAN SONRA ÖĞRENCİLEERİN BİLGİ DÜZEYLERİ
VE TUTUMLARI İLE UYGULAMA SONRASI BU DERSE BAKIŞ
AÇILARININ DEĞİŞİP DEĞİŞMEDİĞİNİN ARAŞTIRILMASI**

Nezihe BULUT*

Mine EKİNCİ**

ÖZET

Bu çalışma İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale Hemşirelik Yüksek Okulu (İ.Ü.F.N.H.Y.O.), İstanbul Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu (İ.Ü.S.H.M.Y.O.) ve Atatürk Üniversitesi Erzurum Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu (A.Ü.E.S.H.M.O.) son sınıf öğrencileri üzerinde gerçekleştirilmiştir. (Bu çalışmanın yapıldığı tarihte Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu öğrencileri psikiyatri dersini almış olduğundan araştırma kapsamında alınmamıştır.)

Öğrencilerin psikiyatri hemşireliği dersini almadan önce ve aldıktan sonra bilgi düzeyleri ve tutumları ile uygulama sonrası bu derse bakış açılarının değişip değişmediğini araştırmak amacıyla yapılmıştır.

Verilen anket formu ile toplanmış verilerin değerlendirilmesinde yüzdelik Wilcoxon signed Rand testi (Z^a P^b), üçlü karşılaştırmalarda ise Kruskal Wallis (F^c P^d) testi kullanılmıştır

Sonuç olarak ders öncesi İ.Ü.E.S.H.M.O.' n öğrencilerinin bilgi düzeyleri ve söz konusu hastalara karşı tutumları diğer iki okula oranla çok düşük çıkarken, ders sonrası aldıkları eğitimle arasındaki farkın tamamen giderildiği belirlenmiştir.

İkinci anket ise İ.Ü.S.H.M.Y.O.' n ve A.Ü.S.H.M.Y.O.' n öğrencilerine uygulama sonrası uygulanmış. İstatistiksel olarak çıkan sonuçlardan her iki okul öğrencilerinin Psikiyatri Hastalıkları ve Hemşireliğine bakış açılarının olumlu yönde gösterdiği saptanmıştır

S U M M A R Y

RESEARCHING WHETHER THE KNOWLEDGE LEVELS AND ATTITUDES OF THE STUDENTS BEFORE AND ENFTER TAKİNG PSYCHIATRY DİSEASES AND NURSİNG LESSON AND THEIR POINT OF VIEW ABOUT THIS LESSON AFTER APPLİCATION HAVE CHANGED OR NOT.

The research was carried out on last year students from İstanbul Universitye Florance Nightingale Hursing Higer School (İ.U.F.N.N.H.S.), İstanbul University Health services Vocational Higher School (İ.U.H.S.V.H.S.) and Atatürk University Erzurum Health services Vocational Higher School.

* Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu, Psikiyatri Hemşireliği A.B.D. Öğr. Gör.

** Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu, Psikiyatri Hemşireliği A.B.D. Yrd.Doç.Dr.

(A.U.E.H.S.V.H.S) (In date the study was carried out the students of Atatürk University Nursing Higher School had taken the class of psychiatry before thus they weren't included in the research).

The purpose of this research is to determine whether the psychiatry nursing knowledge and point of view of nurse candidates towards above mentioned patients have changed or not at the end of taking psychiatry Diseases and Nursing Lesson.

Datas have collected with questionnaire form, in the evolution of the data, percentage and Wilcoxon Signed Rank Test ($Z^a P^a$) as for tri-comparison Kruskal Wallis Test ($H^a P^a$) were used.

As a result, as the knowledge level and attitude toward above mentioned patients the students from A.U.E.H.S.V.H.S. were found to be lower than those of the other two schools before taking the lesson, the differences among them were eliminated after the education.

The second questionnaire was given to the students of I.U.H.S.V.H.S. and A.U.E.H.S.V.H.S. after the lesson application, it was determined from the statistical results that point of views of both of the two school students have improved positively towards Psychiatry Diseases and Nursing.

GİRİŞ

Hemşirelik, mesleğe ilişkin bilgi kazanmayı ve bu bilgiyi kullanarak bakım becerisi geliştirmeyi hedefleyen uygulamalı bir disiplindir(1).

Kuramsal dersleri sınıflarda alan öğrenciler beceri geliştirmek ve istenilen davranışa ulaşabilmek için tedavi edici hizmet alanlarındaki öğrenim yaşantılarından yararlanırlar(2).

Uygulama öncesi Psikiyatri hastalıkları ve hemşireliği konusunda öğrencilerin teorik olarak bilgilendirilmeleri, onların daha güvenli ve hazır olmalarını sağlamaktadır. Böylece teoriyi uygulamaya koyma öğrencilikten profesyonel kişiliğe geçme olanağı verir.

Ruhsal sorunlu bireyler sağlık elemanlarının tutumlarına karşı duyarlıdırlar ve bunlardan etkilenirler. Çeşitli araştırmalarda kabullenici, destekleyici, hoşgörülü tutumların, hasta bireyi rahatlatıcı, toplumda bütünleştirici, tedavi bakımını sağlayıcı yönde etkilediğini; aksine aşağılayıcı, reddedici, kısıtlayıcı ve soyutlayıcı tutumların hastayı toplumdaki uzaklaştırdığını, tedavi ve bakımını olumsuz yönde etkilediğini göstermektedir. Hemşire psikososyal bir varlık olarak bireyin geldiği kültürü ve özelliklerini tanımalı, hasta ve hastalık duygularını nasıl algıladıklarını bilmelidir(3).

Yapılan çalışmalarda öğrencilerde tutum değişikliği yaratmak için tek başına teorik bilginin yeterli olmadığı, özellikle uzun ve sürekliliği olan klinik uygulamanın etkin olduğu belirtilmektedir(4).

Bu çalışmanın amacı, yakın gelecekte ruhsal sorunlu bireylere hizmet götürecek ve hemşirelik yüksek okullarına alındıklarında, bu hastaları karşı toplumda geliştirdikleri farklı yaklaşımla gelen hemşire adaylarının, aldıkları psikiyatri hemşireliği dersi sonucunda, psikiyatri hemşireliği bilgisi ve sözü edilen hastalara karşı bakış açısının değişip değişmediğini saptamaktır.

GEREÇ VE YÖNTEM

Araştırma 1995-1996 öğretim yılında Psikiyatri hastalıkları ve hemşireliği dersini almadan önce ve aldıktan sonraki bilgi düzeylerinin, bu derse karşı tutumlarının ve uygulama sonrası bakış açılarının değişip değişmediğini saptamak amacıyla İ.Ü.F.N.H.Y.O'yu, İ.Ü.S.H.M.Y.O'yu ve A.Ü.S.H.M.Y.O'yu son sınıf öğrencileri üzerinde gerçekleştirildi. Tanımlayıcı nitelikteki bu araştırma Erzurum'da Psikiyatri dersini alan son sınıf öğrencilerinin tamamına uygulanırken (43 öğrenci), 29'u İ.Ü.S.H.M.Y.O'yu ve 23'ü İ.Ü.F.N.H.Y.O'yu öğrencilerinden basit rastgele örnekleme yöntemiyle belirlenen toplam 95 öğrenciye uygulanmıştır.

Literatür bilgilerine dayanarak geliştirilen iki anket formu öğrencilere araştırmacı tarafından uygulanmıştır. Araştırma için kullanılan formların geçerlilik ve güvenilirlikleri önceden yapılmış birkaç araştırmada kullanılarak saptanmış durumdadır(5,6,7,8).

Birinci anket formu her üç okul öğrencilerine dersi almadan önce ve aldıktan sonra uygulanarak, önce kendi bilgi düzeyleri ve tutumları arasındaki fark, daha sonra elde edilen verilerle üç okul karşılaştırılarak bilgi düzeyleri ve tutumları arasındaki farklar istatistiksel olarak belirlenmiştir.

İkinci anketi ise sadece İ.Ü.S.H.M.Y.O'yu ve A.Ü.E.S.H.M.Y.O'yu öğrencilerinin uygulama sonrası uygulanarak Psikiyatri Hastalıkları ve Hemşireliğine bakış açıları belirlenip iki okul öğrencilerinin bakış açıları karşılaştırılmıştır. Ders öncesi ve ders sonrası her üç okulun bilgi düzeyleri ve tutumları ölçülerek uygulama sonrası bakış açıları karşılaştırılmıştır. Elde edilen verilerin istatistiksel olarak değerlendirilmesinde yüzdellik, Wilcoxon Signed Rank testi ($Z^a P^a$), üçlü karşılaştırmalarda ise Kruskal Wallis ($H^a P^a$) testi uygulanmıştır.

BULGULAR VE TARTIŞMA

Araştırma grubunun % 45.3'ünü A.Ü.E.S.H.M.Y.O'u %30.5'ini İ.Ü.S.H.M.Y.O'u %24.2'sini İ.Ü.F.N.H.Y.O'u öğrencileri oluşturmaktadır.

Tablo 1. İ.Ü.F.N.H.Y.O'u Öğrencilerin Ders Öncesi ve Sonrası Psikiyatri Hastalıkları ve Hemşireliği Hakkındaki Bilgi düzeylerinin Karşılaştırılması

Bilgi Düzeylerinin Karşılaştırıldığı Konular	Z ^a	p ^a
Psikoz ve Paranoid bozukluk	-1.89	>0.05
Affektif bozukluk	-1.782	>0.05
Psikonevrozlar	-0.056	>0.05
Kişilik bozuklukları	-1.285	>0.05
Cinsel bozukluklar	-0.510	>0.05
Psiko-somatik hastalıklar	0.889	>0.05
Alkolizm ve madde bağımlılığı	-0.630	>0.05
Zeka gerilikleri	-1.260	>0.05
Organik beyin sendromu	-0.296	>0.05
Ruh hastalarının davranışları	-0.904	>0.05
Ruh hastalarının "neler" konuştukları	-1.992	<0.05
Ruh hastaları ile karşılaşıldığında neler hissedildiği	-2.800	<0.05
Ruh hastalarının konuştuklarının önemi	-1.278	>0.05
Ruh hastalıklarının nedenleri	-2.433	<0.05
Psikiyatri kliniklerinde ve ruh sinir hastalıkları hastanesinde hastalara neler yapıldığı	-2.482	<0.05
Kişilerin ruh sağlığının bozuk olup, olmadığını anlama	-2.485	<0.05

İ.Ü.F.N.H.Y.O'u öğrencilerinin ders öncesi ve ders sonrası Psikiyatri Hastalıkları ve Hemşireliği hakkındaki bilgi düzeyleri incelendiğinde "ruh hastalıkları ile karşılaştığında neler hissedildiği" konusunda ortaya çıkan farklar istatistiksel olarak önemli bulunmuştur ($p<0.01$). Bu farklılıklar "hastadan korkma" seçeneğinde %9, "üzüntü" seçeneğinde %22 ve "huzursuzluk" seçeneğinde ise % 5 oranında artma olarak tesbit edilmiştir.

İ.Ü.S.H.M.Y.O'lu öğrencilerinde "ruh hastaları ile karşılaşıldığında neler hissedildiği" konusunda ders öncesi ve ders sonrası karşılaştırmada ortaya çıkan farklar çok önemli bulunmuştur ($p<0.001$). Bu farklılıklar "hastalardan korkma" seçeneğinde %26 "acıma" seçeneğinde %16, "üzüntü" seçeneğinde ise %9 "huzursuzluk" seçeneğinde ise % 16 oranında artma olduğu görülmüştür.

Bu sonuçlar gerek İ.Ü.F.N.H.Y.O'u öğrencilerinde gerekse A.Ü.E.S.H.M.Y.O öğrencilerinde ders öncesi hedeflenen duygusallığı azaltma yerine daha da arttığını, bu

duruma ise hastalara uygun ve terapötik yaklaşım gösterebilme yeteneğinde olmayacakları sonucuna götürmektedir. Bu sonuç M.Kırlangıç'ın "Hemşirelerin ruh sağlığı ve hastalarına karşı tutumlarının araştırılması" konulu çalışmasının sonuçlarına uygunluk göstermektedir(9).

Ruh hastalarının neler konuştukları, ruh hastalarının konuştuklarının önemi, ruh hastalıklarının nedenleri, psikiyatri kliniklerinde hastalara neler yapıldığı, kişilerin ruh sağlığının bozuk olup olmadığını anlama konusundaki bilgi düzeyleri arasındaki farkın ise istatistiksel olarak önemli olduğu saptanmıştır ($p<0.05$) (Tablo 1).

Tablo 2. İ.Ü.S.H.M.Y.O'u Öğrencilerinin Ders öncesi ve Ders Sonrası Psikiyatri Hastalığı ve Hemşireliği hakkındaki bilgi düzeylerinin karşılaştırılması

Bilgi Düzeylerinin Karşılaştırıldığı Konular	Z ^a	p ^a
Psikoz ve Paranoid bozukluk	-1.477	>0.05
Affektif bozukluk	-2.415	<0.05
Psikonevrozlar	-2.547	<0.05
Kişilik bozuklukları	-0.896	>0.05
Cinsel bozukluklar	0.00	>0.05
Psiko-somatik hastalıklar	-1.349	>0.05
Alkolizm ve madde bağımlılığı	-0.338	>0.05
Zeka gerilikleri	-0.942	>0.05
Organik beyin sendromu	-0.245	>0.05
Ruh hastalarının davranışları	-2.162	<0.05
Ruh hastalarının "neler" konuştukları	-0.848	>0.05
Ruh hastaları ile karşılaştığında neler hissedildiği	-0.524	>0.05
Ruh hastalarının konuştuklarının önemi	-2.153	>0.05
Ruh hastalıklarının nedenleri	-1.395	>0.05
Psikiyatri kliniklerinde ve ruh sinir hastalıkları hastanesinde hastalara neler yapıldığı	-0.502	>0.05
Kişilerin ruh sağlığının bozuk olup, olmadığı anlama	-0.357	>0.05

İ.Ü.S.H.M.Y.O'u öğrencilerinin ders öncesi ve ders sonrası Psikiyatri Hastalıkları ve Hemşireliği hakkındaki bilgi düzeyleri karşılaştırıldığında "Affektif bozukluklar, Psikozlar, ruh hastalarının davranışları ve ruh hastalarının konuştuklarının önemi konusundaki bilgi düzeyleri arasındaki farkın önemli olduğu ($p<0.05$), Tablo 2'de yer alan diğer parametrelerin ise önemsiz olduğu saptanmıştır (Tablo 2).

Tablo 3. A.Ü.E.S.H.M.Y.O'u Öğrencilerinin Ders Öncesi Ve Ders Sonrası Psikiyatri Hastalıkları ve Hemşireliği hakkındaki bilgi düzeylerinin karşılaştırılması

Bilgi Düzeylerinin Karşılaştırıldığı Konular	Z ^a	p ^a
Psikoz ve Paranoid bozukluk	-4.940	<0.001
Affektif bozukluk	-4.569	<0.001
Psikonevrozlar	-5.256	<0.001
Kişilik bozuklukları	-5.373	<0.001
Cinsel bozukluklar	-3.823	<0.001
Psiko-somatik hastalıklar	-5.012	<0.001
Alkolizm ve madde bağımlılığı	-4.623	<0.001
Zeka gerilikleri	-4.623	<0.001
Organik beyin sendromu	-1.924	>0.05
Ruh hastalarının davranışları	-5.579	<0.001
Ruh hastalarının "neler" konuştukları	-4.350	<0.001
Ruh hastaları ile karşılaşıldığında neler hissedildiği	-4.160	<0.001
Ruh hastalarının konuştuklarının önemi	-2.752	<0.001
Ruh hastalıklarının nedenleri	-4.120	<0.001
Psikiyatri kliniklerinde ve ruh sinir hastalıkları hastanesinde hastalara neler yapıldığı	-4.605	<0.001
Kişilerin ruh sağlığının bozuk olup, olmadığı anlama	-3.777	<0.001

A.Ü.S.H.M.Y.O'u öğrencilerinin ders öncesi ve ders sonrası Psikiyatri hastalıkları ve Hemşireliği hakkındaki bilgi düzeyleri karşılaştırıldığında; organik beyin sendromu hakkındaki bilgi düzeylerinin dışında kalan tüm kriterlerin bilgi düzeyleri arasındaki farkın çok önemli olduğu tesbit edilmiştir (Tablo 3).

Yukarıda verilen istatistiksel sonuçlardan da anlaşıldığı gibi özellikle İ.Ü.F.N.H.Y.O'u öğrencilerinin diğer iki okul öğrencilerine oranla, İ.Ü.S.H.M.Y.O'u öğrencilerinin ise A.Ü.E.S.H.M.Y.O'u öğrencilerine göre Psikiyatri Hastalıkları ve Hemşireliği dersini almadan önce belli düzeyde bir bilgi birikimine sahip oldukları şeklinde yorumlanabilir.

"Hastanıza ne yapmayı düşünürsünüz" sorusuna verilen cevaplar incelendiğinde; ders öncesi ve ders sonrası her üç okul öğrencilerinde "ruh doktoruna götürürüm" diyenlerin oranında artma olduğu "psikoloğa götürürüm" diyenlerin oranında ise düşme olduğu görüldü. Beklentilerimiz doğrultusunda ders sonrası, aldıkları eğitimin öğrencilerin üzerinde olumlu etkisi olduğu görülmektedir.

"Mezun olunca ruh sağlığı ile ilgili bir klinikte çalışmak ister misiniz" sorusuna İ.Ü.S.H.M.Y.O'u öğrencilerinde ders sonrası "evet" diyenlerin oranında düşme, "hayır" diyenlerin oranında ise artma olduğu görüldü. A.Ü.E.S.H.M.Y.O'u öğrencilerinde ise ders öncesi ve ders sonrası "evet" yanıtını verenlerin oranında da %31 azalma, "hayır" yanıtını verenlerin oranında ise % 3'lük artma olduğu tesbit edilmiştir. Bu sonuçlardan psikiyatri hastalıkları detaylı öğrenildiğinde çok spesifik bir alan olduğu yüksek okul düzeyindeki eğitimin yeterli olmadığı, psikiyatri kliniğinde çalışmak için en az yüksek lisans eğitiminin gerekli olduğu düşüncesinden kaynaklanabileceği söylenebilir.

Tablo 4. İ.Ü.S.H.M.Y.O'u Öğrencileri ile A.Ü.E.S.H.M.Y.O.'u Öğrencilerinin Uygulama Sonrası Psikiyatri Hastalıkları ve Hemşireliğine Bakış Açılarının Karşılaştırılması

Uygulama Sonrası Bakış Açılarının Karşılaştırıldığı Konular	Z ^a	p ^a
Psikiyatri eğitimi sonrasında psikiyatri hastalıkları ve hemşireliğine bakış açısından meydana gelen olumlu değişiklikler	-4.373	<0.001
Psikiyatri uygulamasından sonra hastaya bakış açısında meydana gelen değişikliklerin davranış boyutundaki etkilerini	-4.274	<0.001
Psikiyatri uygulaması sırasında hedeflere olumlu olarak ulaşma derecelerini	-1.677	>0.05
Psikiyatri uygulamasında beklenen hedeflere ulaşamama dereceleri	-2.256	<0.05
Uygulama sonrasındaki psikiyatri hemşireliğine karşı olan algideki değişikliği	-3.08	<0.01
Psikiyatri uygulamasından memnun olmayanlar	-0.02	>0.05
Psikiyatri uygulamasında becerilerde meydana gelen değişiklik	-3.376	<0.001
Psikiyatri uygulamasının beklentilere uygunluk gösterebilmesi için yapılan öneriler	-3.822	<0.001

A.Ü.E.S.H.M.Y.O'u öğrencilerinin uygulama sonrası Psikiyatri Hastalıkları ve Hemşireliğine bakış açılarının karşılaştırılmasına ilişkin cevapların dağılımı incelendiğinde; Psikiyatri staj sonrasında "ruh hastalıkları ve hemşireliğine bakış açısında" meydana gelen olumlu değişiklik konusunda iki okul arasındaki fark istatistiksel olarak çok önemli bulunmuştur ($p<0.001$) (Tablo 4). Yüzdeler olarak ifade edildiğinde A.Ü.E.S.H.M.Y.O'u öğrencilerinde %25 olarak tesbit edilmiştir. Bu sonuçlardan da anlaşıldığı gibi psikiyatri uygulaması sonrasında öğrencilerin ruh hastaları ve psikiyatri hemşireliğine bakış açılarında önemli oranda olumlu değişme görüldüğü saptanmıştır. Bu sonuçlar klasik bilgilerle uyum içerisindedir(9).

A.Ü.E.S.H.M.Y.O'u öğrencilerinin uygulamadaki en önemli hedefleri sorulduğunda; "akıl hastaları ile olumlu iletişim kurmak, akıl hastalarına bakımda yeterli

bir hemşire olmak, akıl hastaları ile ilgili kavram ve ilkeleri tanımak, bu hastalara bütüncül yaklaşımla psikolojik ve fizyolojik gereksinimleri doğrultusunda bakım vermek" şeklinde olduğu görülmüştür.

İ.Ü.S.H.M.Y.O'u öğrencilerinin uygulamadaki en önemli hedefleri sorulduğunda ise "akıl hastaları ile olumlu ilişkiler kurmak, kuramsal bilgiyi uygulama alanında pekiştirmek, hastaları ve hastalıkları ile ilgili kavram ve ilkeleri tanımak" gibi çoğunluğu tedavi edici hizmetlere yöneliktir (Tablo 4).

Uygulama sonrası hedeflerine ulaşamama nedenleri; A.Ü.E.S.H.M.Y.O'u öğrencilerinde "uygulama süresinin kısa oluşu" ve "değişik vaka görememe" olarak; İ.Ü.S.H.M.Y.O'u öğrencilerinde ise yine "uygulama süresinin kısa oluşu" ve "uygulama alanının eğitime uygun olmayışı" şeklinde tesbit edilmiştir (Tablo 4).

SONUÇ VE ÖNERİLER

Öğrencilerin Psikiyatri dersini almadan önce ve aldıktan sonra bilgi düzeyleri tutumları ile uygulama sonrası bu derse bakış açılarını belirlemeye yönelik olarak hazırlanan bu çalışmada aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

-Ders sonrası üç okul öğrencilerinin Psikiyatri Hastalıkları ve Hemşireliği hakkında bilgi düzeyleri arasında ortaya çıkan farkın önemsiz olduğu,

-Her üç okul öğrencilerinde ders öncesine oranla ders sonrasında ruh hastalarının toplumdan gizlenmesi gerektiği fikrinde artış olduğu,

-Ruh hastalarının iyileşmesinde her üç okul öğrencilerinin büyük karamsarlık içinde olduğu,

-Her üç okul öğrencileri mezun olduklarında Psikiyatri ile ilgili klinikte çalışmak isteyenlerin oranında ders öncesine göre ders sonrası azalma görüldüğü,

-Her üç okul öğrencileri mezun olduklarında Psikiyatri ile ilgili klinikte çalışmak isteyenlerin oranında ders öncesine göre ders sonrası azalma görüldüğü,

-Ders sonrası ruh hastalarının tedavilerinin ruh hekimleri tarafından yapılması gereği her üç okul öğrencilerinin ilk seçenek olarak kabul ettiği,

-Uygulama sonrası Psikiyatri Hemşireliğine olan ilginin A.Ü.E.S.H.M.Y.O'u öğrencilerinde arttığı, İ.Ü.S.H.M.Y.O'u öğrencilerinde ise azaldığı,

-Psikiyatri uygulamasının beklentilere cevap verebilmesi için A.Ü.E.S.H.M.Y.O'u öğrencilerinde % 48 oranında önce teorik, sonra uygulama istedikleri saptanmıştır.

Öneriler

-Psikiyatri dersi teorik olarak işlendikten sonra pratiğe çıkarılması,

-Öğrencilerin Psikiyatri hemşireliğine ilginin artması için gerekli girişimlerin yapılması,

-Psikiyatri dersinin gerek teorik işlenişinde gerekse uygulama alanlarında daha çok terapötik yaklaşımın vurgulanması.

KAYNAKLAR

- 1- Buldukoğlu K, Tel H, Cumhuriyet Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu öğrencilerinin ruh sağlığı ve hastalıklarla ilişkin ön bilgilerin değerlendirilmesi. III.Ulusal Hemşirelik Kongresi Kitabı: Sivas; Esnaf Ofset Matbaacılık. 1992; 743-747.
- 2- Batmaz M, Buzlu S, Aştı N, Kutlu Y, Paktekin Ç: Psikiyatri Hemşireliği dersi alan öğrencilerin bu dersin uygulaması sonucundaki beklentilerinin üç yıllık zaman birimi içinde araştırılması. Türk Hemşireliğinde Yüksek Öğrenimin 40. Yıl Simpozyumu Kitabı, Ege Üniversitesi Basımevi, 1996; İzmir, 209-220.
- 3- Gürgen F, Kahya H, Öztopçular, M: Erzurum ilinde ilk ve yüksek öğrenim görmüşlerin akıl hastalarını algılaması ve onlara karşı tutumları üzerine bir araştırma.XIII.Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi Kitabı: Ankara; Ajans Türk Matbaacılık, 1977; 213-217.
- 4- Arıkan Ç: XXVI. İçinde ruh hastası olan ve olmayan ailelerin ruh hastası ve hastalıklarına yönelik tutumlarını karşılaştıran bir araştırma. Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi Kitabı: Ankara; Ajans Türk Matbaacılık, 1988; 411-415.

- 5- Kırlangıç M: Hemşirelerin Ruh Sağlığı ve Hastalarına Karşı Tutumlarının Araştırılması. Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, 1984.
- 6- Çam O. Hemşirelik yüksek okulu öğrencilerinin Psikiyatri Hemşireliği konusundaki görüşleri. Ege Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu Dergisi, 1992; 8 (3): 13-23.
- 7- Pektekin Ç: Psikiyatri Hemşireliği: Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi, Hemşirelik Önlisans Eğitimi, Eskişehir, 1992; 1-9.
- 8- Pektekin Ç, Buzlu S, Batmaz M, Sever A, Sönmez A: Psikiyatri Hemşireliği alan öğrencilerin bu dersin uygulaması sonucunda beklentileri ve bu beklentilere ulaşip ulaşmadıklarının araştırılması. II.Ulusal Hemşirelik Kongresinden tebliğ edilmiştir, İzmir, 1990.
- 9- Uyer G. Hemşireliğe Genel Bakış: Ankara, 1992: 119-122.